

POSLANKA V EVROPSKEM PARLAMENTU

Se bomo vkrcali na evropski razvojni vlak?

Evropski Bruselj in Ljubljana sta trenutno dva politično zelo različna svetova. Če ne verjamate, primerjajte dnevna reda aprilskih sej Evropskega parlamenta in Državnega zbora! Se večja je razlika, če primerjamo odmevne teme v obeh parlamentih. Prispavek pišem v braseljski pisarni pozno popoldne, po treh dneh intenzivnih razprav v odboru, pristojnem za industrijo, raziskave in energetiko. Ukrepanje proti globalnemu segrevanju je še vedno med najpomembnejšimi evropskimi vsebinami. Slovenija je sprejela del obveznosti evropskega podnebno-energetskega paketa, v katerem si je Unija zastavila cilj, da bo do leta 2020 znižala emisije za 20 % in povečala delež obnovljivih virov energije za 20

%. Po priporočilu znanstvenikov bi razvite države morale sprejeti višje cilje od navedenih, če želimo globalno segrevanje ustaviti pri 2 °C. Stališča, ali lahko EU sama še zviša svoje podnebne cilje, so zelo različna. Nekateri trdijo, da je po gospodarsko-finančni krizi EU znižala svoje izpuste že za 17 % in da bo dosegla 20 % do leta 2020 brez kakšnih posebnih naporov. Zato bi morali cilj zaostri. Drugi opozarjajo, da mora evropsko gospodarstvo okrevati, da je njegov investicijski potencial zaradi krize manjši in da ga zato ne smemo izpostaviti novim okoljskim zahtevam. Večina je menila, naj obstoječih ciljev ne spreminjamo, moramo pa se potruditi, da jih bomo resnično dosegli. Problematično je predvsem

doseganje cilja glede energetske učinkovitosti. Evropski voditelji so namreč dosegli dogovor na načelni ravni, da bodo države članice do leta 2020 izboljšale svojo energetske učinkovitost za 20 %. Vendar pa cilj ni bil prenesen v zakonodajne dokumente, njegovo doseganje pa močno šepa. In prav to je področje, ki bo v ospredju pozornosti na evropski ravni v prihodnosti. Pričakujemo natančne akcijske načrte držav članic o učinkoviti rabi energije, Evropska komisija bo spremljala njihovo izvajanje. Največje znižanje porabe pričakujemo pri porabi energije v stavbah in v prometu. Vemo pa, da moramo poleg zahtev oblikovati tudi spodbudne mehanizme, ki bodo pomagali k uresničevanju ciljev. Te vidimo predvsem v ustrezno oblikovanem večletnem evropskem proračunu, ki bo zagotovil dovolj sredstev za sofinanciranje projektov. Usmer-

jena naj bi bila v evropski raziskovalni program, razvoj novih tehnologij, izobraževanje ustreznih kadrov, izvajanje infrastrukturnih projektov, oblikovanje ustrezne kohezijske politike, ...

V okviru obstoječega sistema trgovanja z ogljikom bodo po oceni Evropske komisije zbrana velika finančna sredstva, s katerimi bodo države članice razpolagale po svoji lastni presoji. Nujno bi bilo, da bi ga namenile za razvoj v nizkoogljično družbo, saj so bila s tem namenom tudi zbrana.

In kako se bo glede navedenega opredelila Slovenija? Ker družbena razprava o tem skorajda ne poteka, to ne bo odločitev Slovenije, temveč nekaj ministrov v vladi. Sprašujem se, komu je v interesu, da v slovenskih javnih razpravah ne izstopajo razvojna vprašanja? Kdo si želi Slovenke in Slovence prepričati v brezizhodnost in nas narediti brezbrizne? Evropski vlak bo odpeljal mimo nas, zadnji čas je, da vlakovodja zapiska in nam omogoči, da se vkrcamo nanj.

Dr. Romana Jordan Cizelj